

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 0850812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
26 mars 2020

Medborgarförslag om att göra Tjurbergsparken till en försökspark för biologisk mångfald

Svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att göra Tjurbergsparken till en försökspark för biologisk mångfald.

Stadsdelsförvaltningen anser att medborgarförslaget innehåller många fina förslag som innebär att Tjurbergsparkens ekologiska värden kan utvecklas.

De i medborgarförslaget föreslagna åtgärderna stämmer bra överens med den beskrivning som finns i Parkplan Södermalm där parkens ekologiska infrastruktur och hur den ska utvecklas finns redovisad.

Några av de i medborgarförslaget föreslagna åtgärderna kan förvaltningen genomföra under innevarande år, såsom att spara delar av träd som måste fällas och omvandla dessa till insektshotell. Förvaltningen anser däremot att genomförandet av mer omfattande åtgärder i parken bör avvakta beslut om en eventuell bostadsbebyggelse i parken.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att göra Tjurbergsparken till en försökspark för biologisk mångfald. Stadsdelsnämnden beslutade i samband med nämndsammanträdet den 12 december 2019 att ge förvaltningen i uppdrag att bereda medborgarförslaget. Medborgarförslaget bifogas som bilaga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen, pensionärsrådet och rådet för funktionshindersfrågor den 16 mars 2020.

Ärendet

I medborgarförslaget föreslås att den biologiska mångfalden i Tjurbergsparken utvecklas och att parken blir en plats där stadens invånare och besökare kan öka sina kunskaper om ekologi och stadsnära natur.

I förslaget beskrivs att Tjurbergsparken har många ekologiska värden. De stora parkträden bidrar till att minska luftföroreningar och partikelhalter och sänker temperaturen vid värmeböljor. Vidare beskrivs att träden och de gröna ytorna hanterar stora mängder vatten vid skyfall. Nyponbuskarna och träden rymmer ett rikt fågelliv och parken erbjuder en rofylld miljö nära hårt trafikerade gator. I förslaget framhålls att behovet av parkens ekologiska värden kommer att öka i betydelse med klimatförändringarna.

Genom att utveckla dagens ekologiska värden kan Tjurbergsparken, enligt förslagsställarna, bli ett exempel på en unik stadspark med stor biologisk mångfald. En stadspark med många olika träd, växter, djur och insekter, där stadens invånare och besökare kan få en naturupplevelse på promenaden eller på väg till tunnelbanan.

Medborgarförslaget går ut på att utveckla parkens ekologiska värden enligt nedanstående delförslag, samt att för parkbesökarna förklara dessa värden på ett pedagogiskt sätt. Föreslagna åtgärder är markerade på karta i medborgarförslaget:

1. Optimera miljön för fåglar och insekter

- Tillföra biholkar, insektshotell och döda stammar med hål
- Tillföra ängsblommor och andra växter till pollinerare
- Plantera nya träd för tidig pollinering

2. Omvandla muren mot skolan till en helt beväxt yta (då också klottret försvinner)

- Tillföra fler klätterväxter och använda spaljéer för växter som behöver stöd

3. Olika former av vattenytor till djur

4. Informationsskyltar

- Om biologisk mångfald
- Om arterna i parken

5. Fler sittplatser

- Tillföra fler sittplatser i parken så att fler får uppleva den rika grönskan i en rofylld miljö.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen anser att medborgarförslaget innehåller många fina förslag som innebär att Tjurbergsparkens ekologiska värden kan utvecklas.

De i medborgarförslaget föreslagna åtgärderna stämmer bra överens med den beskrivning som finns i Parkplan Södermalm där parkens ekologiska infrastruktur och hur den ska utvecklas finns redovisad. I parkplanen anges följande: *”Parken är en potentiell spridningskorridor, och de naturvårdsarter som finns i parken är till exempel ask och alm. Värdefulla habitat finns i parken i form av täta buskage, ängsmark och till viss del kvarlämnad död ved. Det finns treskiktsvegetation och blommande och bärande träd och buskar och den stora andelen grönyta och de stora lövträden i parken gör att buller och de luft- och klimatreglerande förutsättningarna är goda samt möjligheten att fördröja dagvatten. Parkens naturslänter skulle kunna utökas med fler arter och vissa delar av gräsmattan ersättas med ängsplantering.”*

I parkplanen anges även att fontändammen i parkens östra del bör renoveras så att den på nytt kan fyllas med vatten. I parkplanen anges också att parken bör tillföras fler sittplatser.

Nedan kommenterar förvaltningen de olika delförslagen:

1. **Optimera miljön för fåglar och insekter**

Under innevarande år, 2020, har förvaltningen inga särskilt avsatta medel för anläggande av nya ängsytor i parken. En mindre yta av parken, exempelvis vid hörnet av Helgagatan och Allhelgonagatan, kan dock förses med ängsyta under året. Om träd i dåligt skick behöver fällas i parken kan delar av dessa sparas på lämpliga platser och omvandlas till insekshotell. Förvaltningen har för närvarande inga planer på att tillföra parken nya träd som blommar tidigt, men tar till sig förslaget i samband med att befintliga träd måste ersättas.

2. **Omvandla muren mot skolan till en helt beväxt yta**

Ansvar för muren mot skolan, i den norra delen av parken, ligger hos fastighetsägaren Olov Lindgren. Föreslagen åtgärd måste därmed ske med tillstånd av och i dialog med fastighetsägaren.

3. **Olika former av vattenytor till djur**

Enligt trafikkontoret måste fontändammen i parkens östra del genomgå en omfattande renovering. För närvarande finns dock inga planer på när det kan komma att ske. Förvaltningen tar till sig

förslaget att tillföra fler vattenytor i parken, exempelvis fågelbad, och får undersöka denna möjlighet i samband med en framtida upprustning av parken.

4. Informationsskyltar

Förvaltningen kommer under året, 2020, ta fram ett program för en kommande upprustning av Tantolunden. I programarbetet kommer förvaltningen bland annat se över möjligheten att tillföra parken fler ytor som kan bidra till att öka den biologiska mångfalden i parken där också information om detta till allmänheten ingår.

Förvaltningen väljer därmed att prioritera satsningen på informationsskyltar om biologisk mångfald i Tantolunden framför andra parker såsom Tjurbergsparken, där en parkupprustning inte är inplanerad i förvaltningens treårsplan.

5. Fler sittplatser

Ett arbete pågår löpande med att ersätta slitna och trasiga parkbänkar i stadsdelsområdets parker samt att placera ut bänkar på nya platser. Åtgärderna görs utifrån var behoven är som störst och i dagsläget finns inga planer på att Tjurbergsparken ska förses med fler sittplatser.

Under det andra kvartalet 2020 planerar stadsbyggnadskontoret att genomföra ett samråd om förslag till ny detaljplan som innebär att Tjurbergsparken tillförs nya bostäder. Förvaltningen anser därför att genomförandet av mer omfattande åtgärder i parken bör avvakta beslut om en eventuell bostadsbebyggelse i parken. Om det blir aktuellt att tillföra bebyggelse i parken skulle en upprustning av parken kunna göras i form av så kallad grönkompensation vilket innebär att exploateringsprojektet bekostar parkupprustningen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Andreas Evestedt
Avdelningschef

Bilaga

Medborgarförslaget.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-03-06
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2020-03-06